

Evropský antibiotický den 2011

Souhrn informací o výskytu
antibiotické rezistence a spotřebě
antibiotik v Evropě.

MUDr. Helena Žemličková, Ph.D.
Státní zdravotní ústav, Praha

Narůstající antibiotická rezistence ohrožuje účinnost antibiotik nyní i v budoucnu

- Rezistence vůči antibiotikům je stále závažnějším problémem zdraví veřejnosti v Evropě.
- Zatímco počet infekcí způsobených rezistentními bakteriemi stále narůstá, zavedení nových antibiotik není nadějně, což jsou bezútěšné vyhlídky, pokud jde o dostupnost účinné antibiotické léčby v budoucnosti.

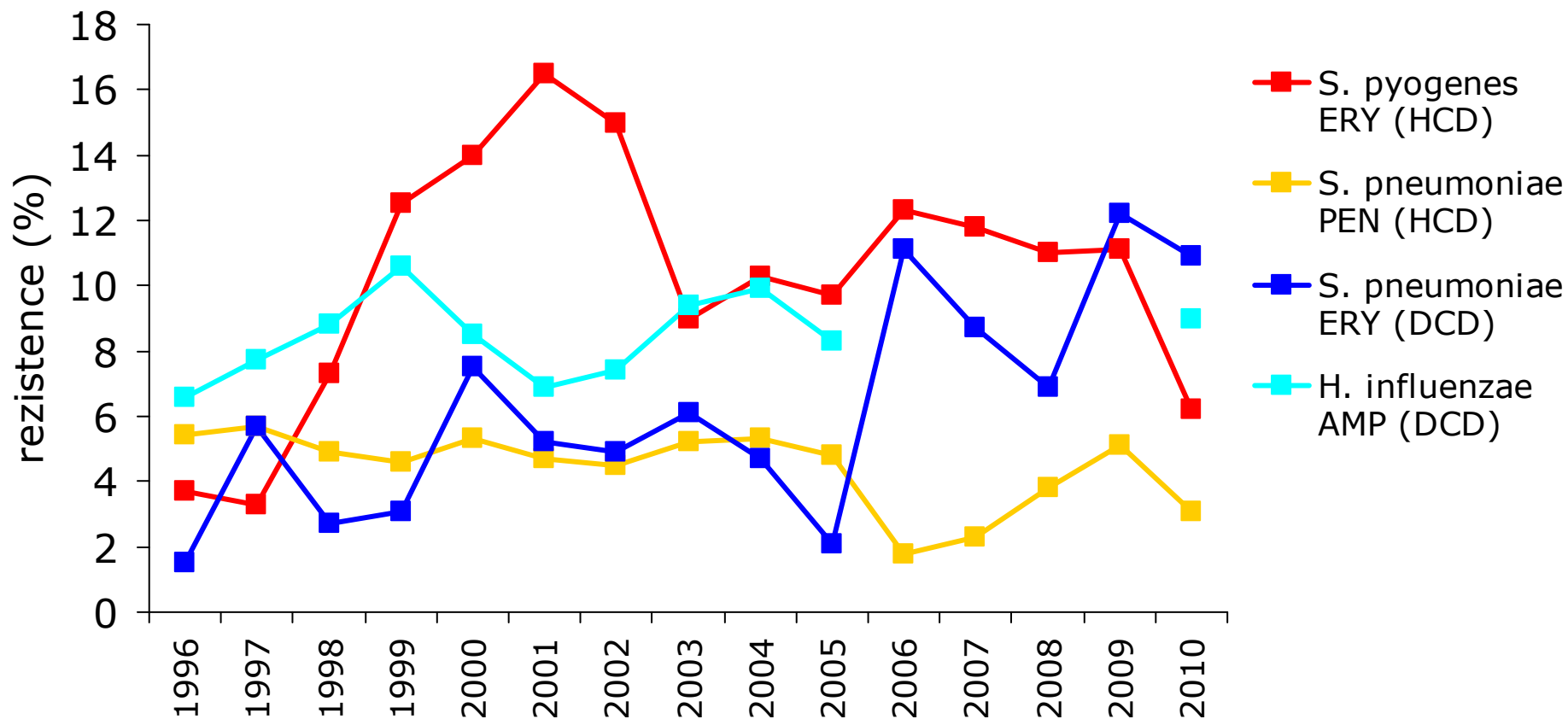
Antibiotická rezistence

- Fakt 1
 - Rezistence k antibiotikům má vzrůstající charakter
- Fakt 2
 - Celková spotřeba antibiotik v populaci má vliv na antibiotickou rezistenci
- Fakt 3
 - V rámci primární péče je předepisováno 80% až 90% všech antibiotik, a to zejména pro infekce dýchacího ústrojí
- Fakt 4
 - Komunikace s pacienty je klíčovým faktorem
- Fakt 5
 - Mnohovýrovňový přístup k problému napomáhá uvážlivému používání antibiotik

Fakt 1

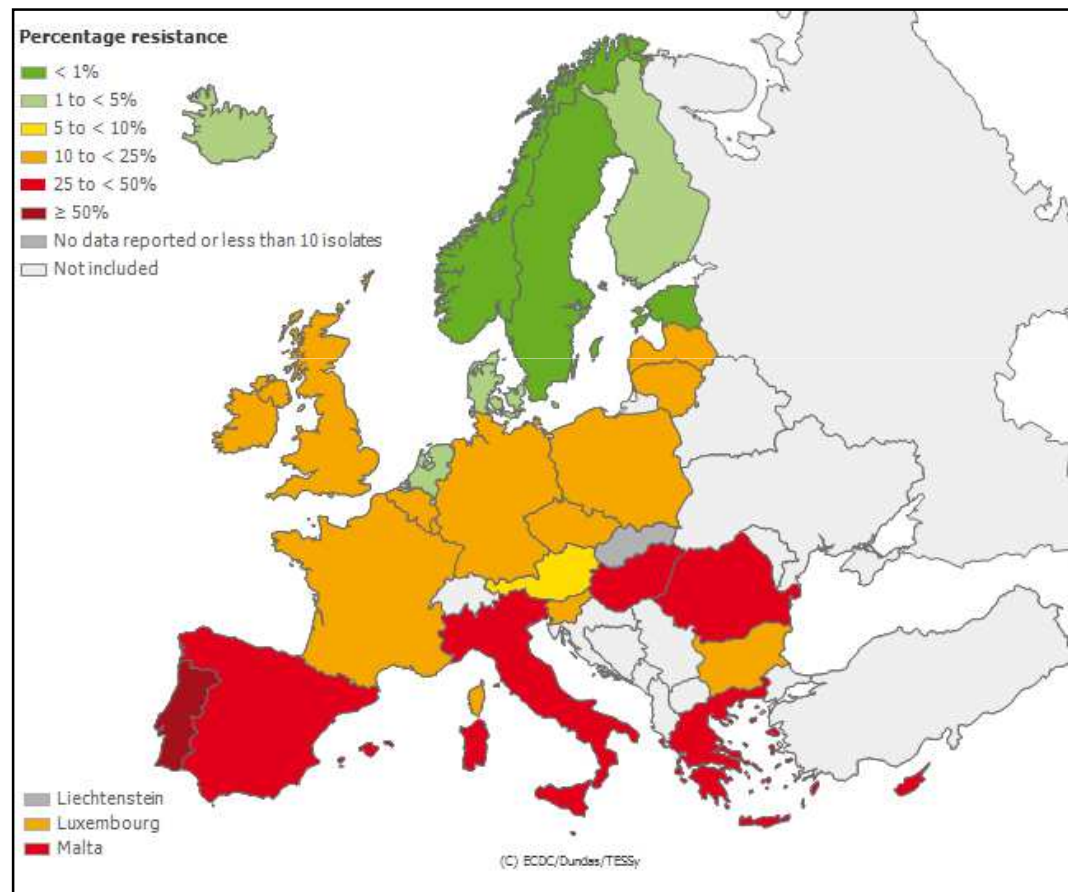
Rezistence k antibiotikům
má vzrůstající charakter

Rezistence respiračních patogenů v komunitě v České republice

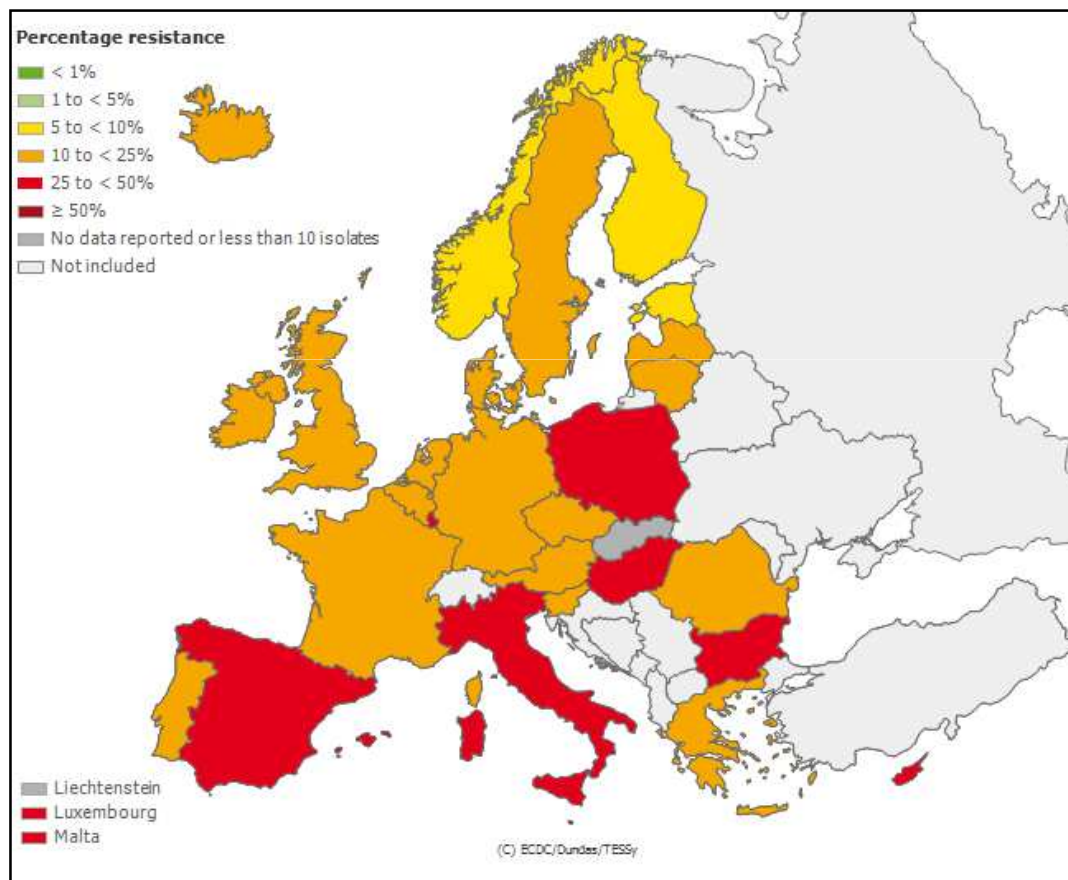
Data: NRL pro antibiotika, PSMR (Pracovní skupina pro monitorování rezistence)

Staphylococcus aureus: výskyt rezistence k meticilinu/oxacilinu u invazivních izolátů v roce 2010

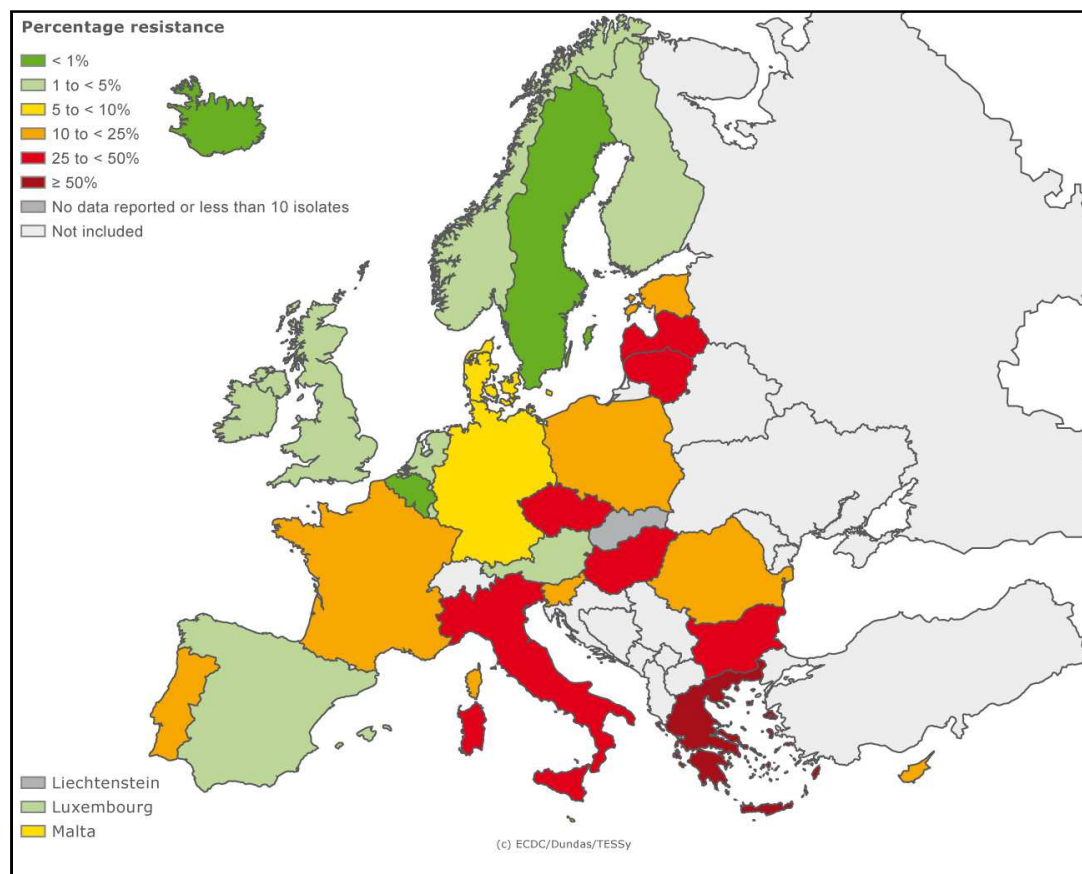
Data: EARS-Net

Escherichia coli: výskyt rezistence k fluorochinolonům u invazivních izolátů v roce 2010

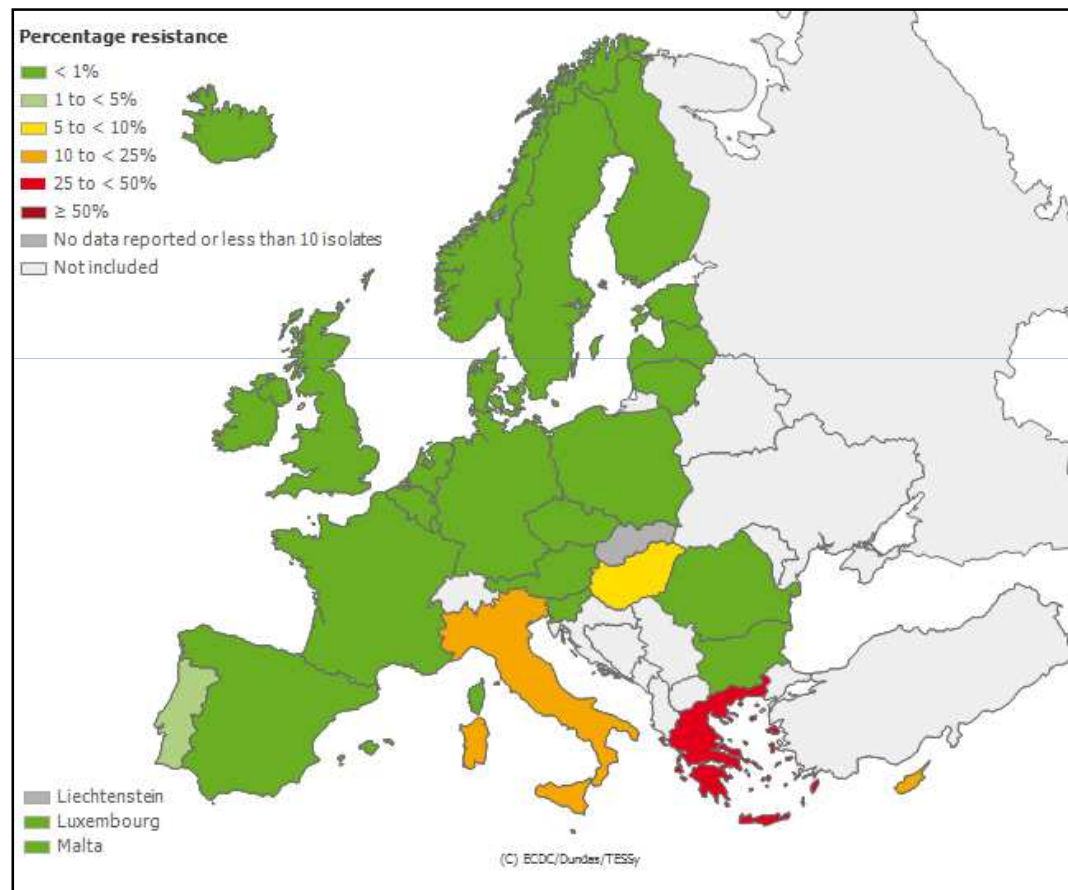
Data: EARS-Net

Klebsiella pneumoniae: výskyt multi-rezistentních kmenů *K. pneumoniae* (3. gen. cefalosporinů, fluorochinolonů a aminoglykosidů) u invazivních infekcí v roce 2010

Data: EARS-Net

Klebsiella pneumoniae: výskyt rezistence ke karbapenemům u invazivních izolátů v roce 2010

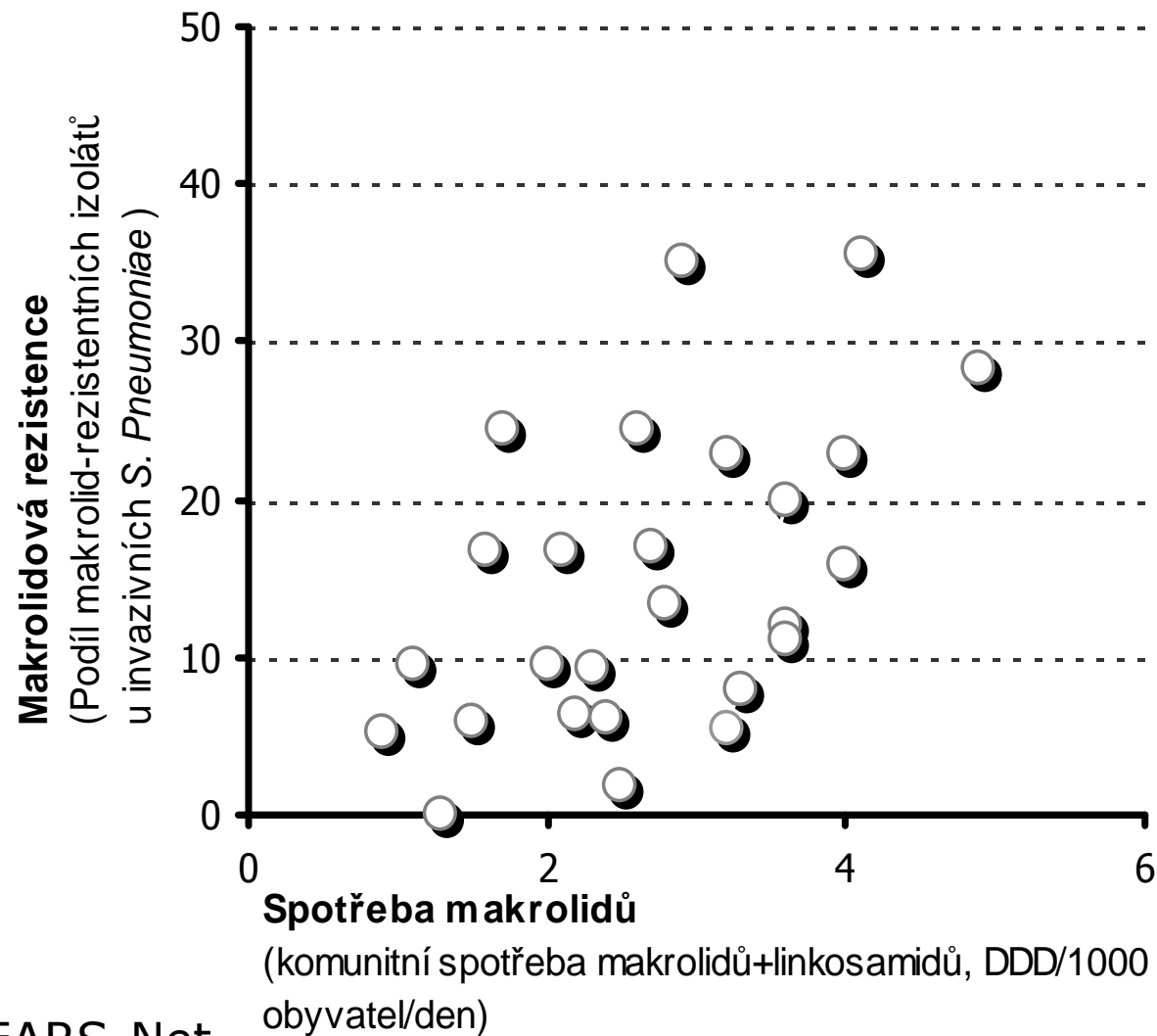
Data: EARS-Net

Fakt 2

Celková spotřeba antibiotik
v populaci má vliv
na antibiotickou rezistenci

Souvislost mezi spotřebou ATB a rezistencí (data 2007)

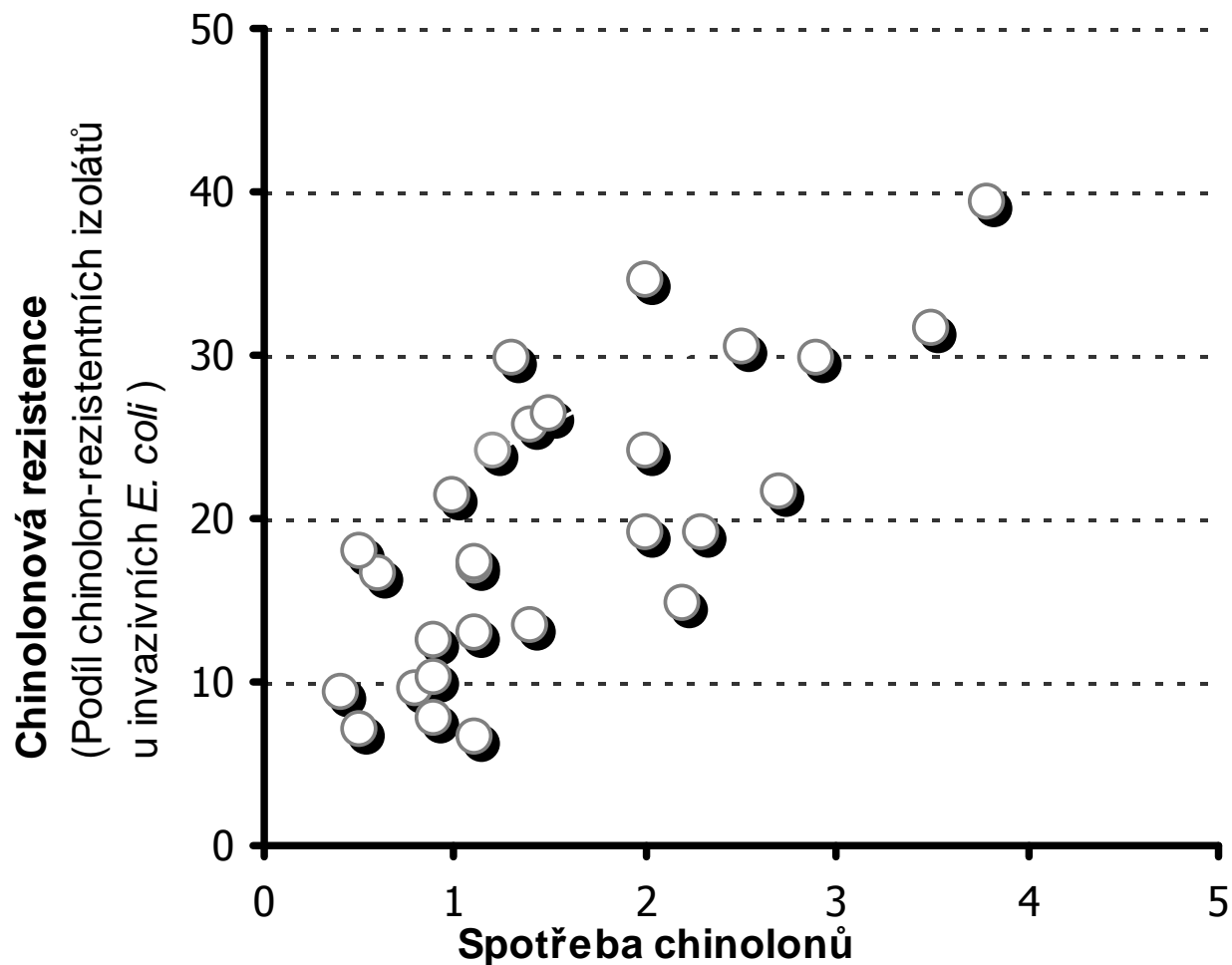
S. pneumoniae X makrolidy

Data: ESAC; EARS-Net

Souvislost mezi spotřebou ATB a rezistencí (data 2007)

E. coli X chinolony

Data: ESAC; EARS-Net

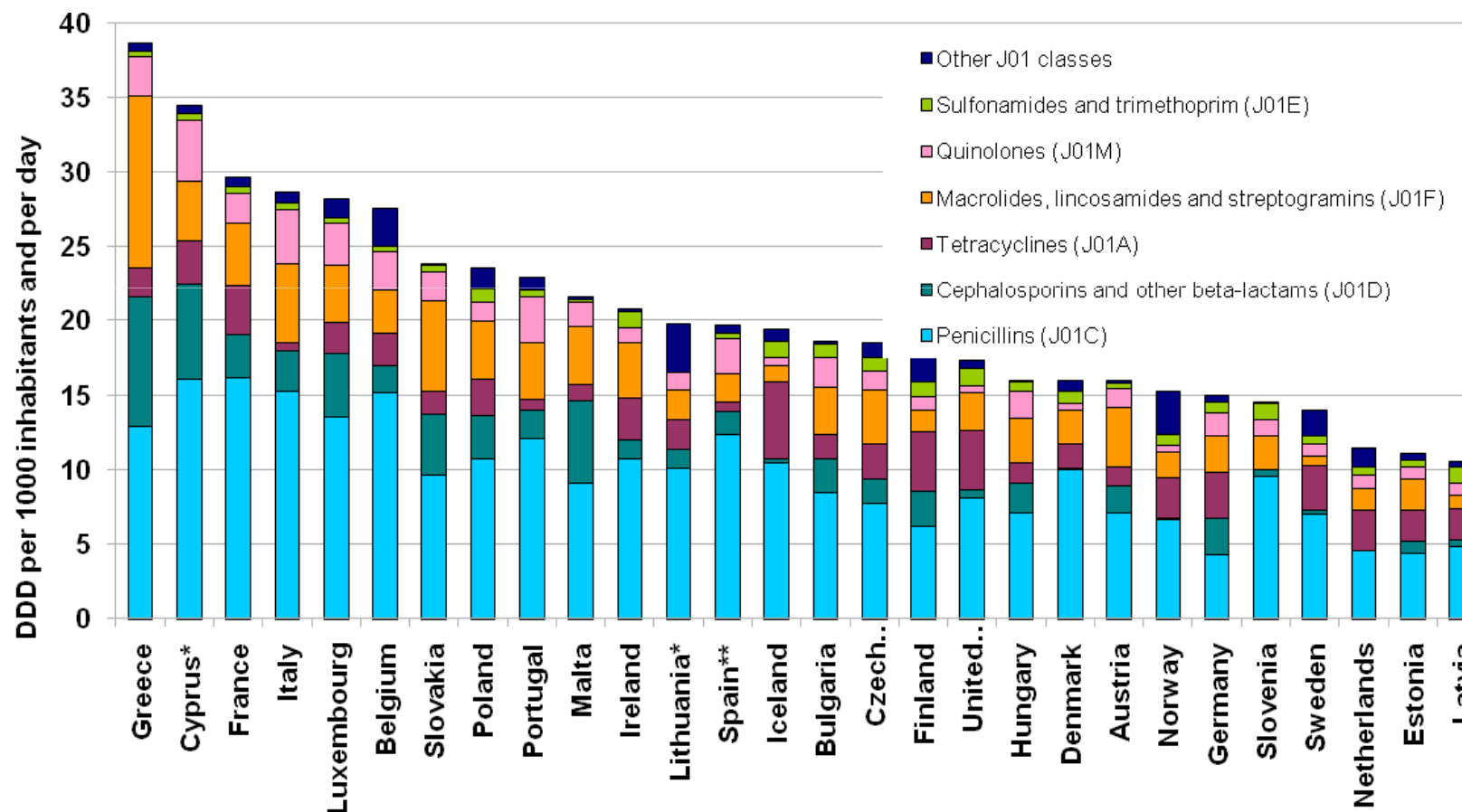
szu

Fakt 3

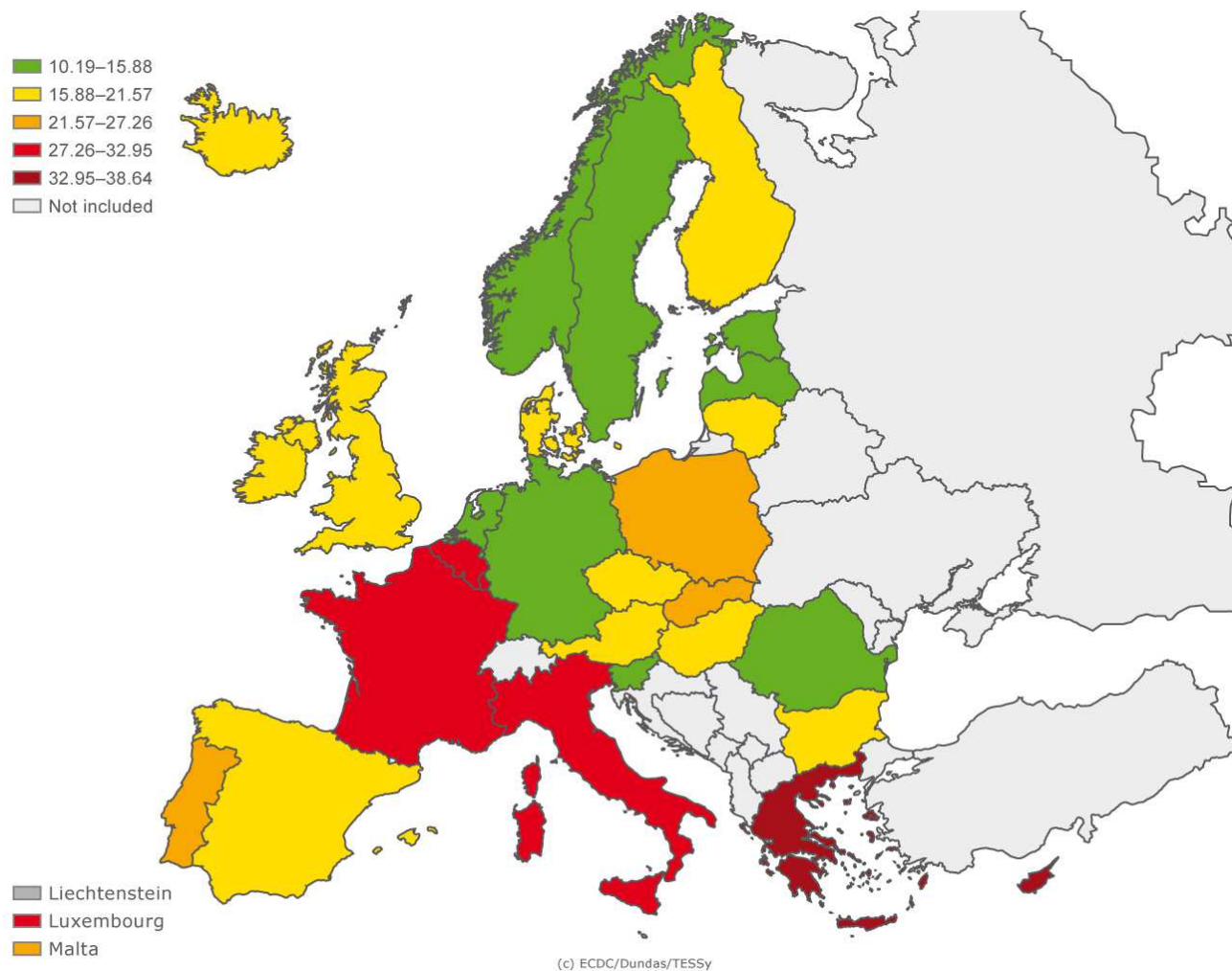
V rámci primární péče je předepisováno 80% až 90% všech antibiotik, a to zejména pro infekce dýchacího ústrojí

Spotřeba a kvalitativní složení ATB skupin užívaných v komunitě ve 28 evropských+EEA/EFTA státech; 2009

Data: ESAC

Celková spotřeba ATB vyjádřená v DDD na 1000 obyvatel užívaných v komunitě ve 28 evropských+EEA/EFTA státech; 2009

Data: ESAC

Spotřeba ATB v ČR

- V období 2008-2009 se v ČR zvýšila spotřeba ATB pro léčbu komunitních infekcí o více než 5%

Fakt 4

Komunikace s pacienty je
klíčovým faktorem

Komunikace s pacienty

- Studie ukazují, že spokojenost pacienta v zařízení primární péče závisí více na efektivní komunikaci než na tom, zda dostane předpis na antibiotika, a že předepisování antibiotik na infekce horních cest dýchacích nesnižuje počet následných návštěv v ordinaci.
- Odborné rady lékaře ovlivňují vnímání pacientů, jejich postoj k vlastní nemoci a pochopení potřeby antibiotik, zejména dostane-li se jim rady, co mohou očekávat v dalším průběhu nemoci, včetně realistického času potřebného pro uzdravení a postupu samoléčby.
- Předepisující lékaři v primární péči si nemusí vymezovat více času na návštěvy, během nichž nabízejí alternativy k předepisování antibiotik. Studie ukazují, že to lze zvládnout za průměrně stejnou dobu návštěvy, a přesto je zachována vysoká míra spokojenosti pacienta.

Fakt 5

Mnohovrstevný přístup
k problému napomáhá
uvážlivému používání antibiotik

Možnosti ovlivnění racionální preskripce antibiotik

- kontinuální edukace
- metoda preskripčního auditu
- „evidence-based“ doporučené postupy
- surveillance antibiotické rezistence (podklady pro empirickou terapii)
- konzultační činnost

Doporučené postupy pro ATB léčbu komunitních infekcí

Zadání: SVL, OSPDL

Pracovní skupina:

mikrobiologové, infektionisté, pediatři
(jmenování odbornými společnostmi ČLS JEP)

Oponenti: Odborné společnosti ČLS JEP
Subkomise pro ATB politiku ČLS JEP

Vypracované materiály:

- Doporučený postup pro ATB léčbu komunitních resp. infekcí
- Doporučený postup pro ATB léčbu komunitních infekcí močových cest a ledvin

<http://cls.cz/dalsi-odborne-projekty>

Konsenzus používání antibiotik

Zadání: Subkomise pro ATB politiku ČLS JEP

Pracovní skupina:

mikrobiologové, infektionisté, farmakologové,
pediatři
(jmenování odbornými společnostmi ČLS JEP)

Oponenti: Odborné společnosti ČLS JEP
Subkomise pro ATB politiku ČLS JEP

Vypracované materiály:

- Konsenzus používání antibiotik I. Peniciliny
- Konsenzus používání antibiotik II. Makrolidy
- Konsenzus používání antibiotik III. Chinolony

<http://cls.cz/dalsi-odborne-projekty>

Evropský antibiotický den

Evropská iniciativa v oblasti zdraví

18. listopadu 2008-2011